

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Petry Weissové a soudců JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Terezy Kučerové v právní věci žalobce: **V. H.**, zast. JUDr. Matějem Šedivým, advokátem, se sídlem Václavské náměstí 21, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 8. 2024, č. j. OAM-310/BA-BA01-ZA03-2024, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 4. 2025, č. j. 2 Az 30/2024-19,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) žalobci neudělil mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a, ani podle § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobce se bránil proti napadenému rozhodnutí žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který shora uvedeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) žalobu zamítl jako nedůvodnou.

[3] Městský soud předeslal, že žádost o udělení mezinárodní ochrany podal žalobce dne 28. 2. 2024 poté, co byl (den předtím) zajištěn za účelem vycestování podle § 124b odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a následně přezajištěn podle § 46a zákona o azylu. Při pohovoru žalobce uvedl, že se nemůže vrátit do země původu, neboť se tam účastnil v roce 2021 protivládních demonstrací kvůli územním ústupkům v oblasti Náhorního Karabachu. V zemi původu mu proto hrozí v případě návratu uvěznění. Nadto žalobce tvrdil, že podléhá mobilizačním pravidlům a byl by odveden do armády, ač je pacifického smýšlení. V létě 2021 byl v Jerevanu na demonstraci, kde pomáhal prchajícím demonstrantům a byl mu zlomen prst, a následně byl několik dní držen v policejní cele. Z vazby mu pomohl příbuzný, s jehož pomocí následně odcestoval zpět do České republiky.

[4] Městský soud především nepřisvědčil žalobní námitce o nedostatečně zjištěném skutkovém stavu spočívajícím zejména v neaktuálnosti podkladů o zemi původu, na základě kterých žalovaný posuzoval situaci v Arménii. Za nedostatek nepovažoval ani to, že sám žalovaný byl autorem těchto informací. Městský soud zdůraznil, že na neaktuálnost informací o zemi původu nelze usuzovat jen z časového hlediska, tedy z toho, kdy byly pořízeny, ale především z toho, zda tyto informace jsou stále aktuální vzhledem k poměrům v zemi původu, tedy zda zachycují aktuální situaci a poměry. To bylo v daném případě splněno, neboť zprávy, z nichž žalovaný vycházel, reflektovaly vývoj ozbrojeného střetu mezi Arménií a Ázerbajdžánem týkajícího se Náhorního Karabachu. K souvisejícímu tvrzení o existenci protestů proti premiérovi Pačinjanovi, po nichž zesílily represe vůči protivládním silám, mezi něž se žalobce řadí, městský soud poukázal na skutečnost, že případnou budoucí hrozbu pronásledování, jejímž indikátorem může být i minulé pronásledování, je třeba hodnotit s ohledem na důkazní standard přiměřené opatrnosti. Ten u žalobce splněn nebyl, neboť žalobce opustil zemi původu v roce 2018, následně ji dvakrát navštívil, naposledy v létě 2021, přičemž přicestoval do České republiky na základě pracovního víza, tedy z ryze pracovních důvodů. I když se v roce 2021 zúčastnil protivládního shromáždění a byl vzat na několik dní do vazby, po svém zadržení vycestoval opět do České republiky, nebyla vůči němu vznesena žádná obvinění, a nic tudíž nenasvědčuje tomu, že by v mu v důsledku případného návratu do země původu hrozila vážná újma. Ojedinelé vzetí do vazby v souvislosti s jeho účastí na protivládním shromáždění tudíž podle městského soudu nenaplnuje parametry pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Není ani pravděpodobné, že by žalobci hrozilo pronásledování v budoucnu.

[5] Městský soud poukázal i na to, že Arménie je považována za bezpečnou zemi původu a že také žalobce v protokolu o podání vysvětlení v řízení o jeho zajištění podle zákona o pobytu cizinců uvedl, že mu v Arménii v případě návratu nic nehrozí. Městský soud tedy žalobce nepovažoval s ohledem na tyto skutečnosti za osobu politicky aktivní, která pravidelně v relevantní míře a intenzitě projevuje své politické názory kritické vůči vládě. Uzavřel proto, že žalovaný vycházel z dostatečných a také aktuálních podkladů o stavu bezpečnosti a dodržování lidských práv v Arménii. Podle městského soudu nezákonnost napadeného rozhodnutí nezakládá ani skutečnost, že žalovaný byl autorem podkladů rozhodnutí, neboť ty vycházejí z různých důvěryhodných zdrojů, jak vyžaduje čl. 10 odst. 3 písm. b) procedurální směrnice i ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu. Udělení mezinárodní ochrany pak neodůvodňuje ani zlomenina prstu, kterou žalobce utrpěl při tom, když pomáhal spoluobčanům uprchnout před policií na demonstraci. Nebylo tudíž ani třeba, aby si žalovaný obstarával ohledně tohoto zranění lékařskou dokumentaci. Skutkový stav tak považoval městský soud za náležitě a dostatečně zjištěný, opírající se o dostatečně aktuální informace o zemi původu.

[6] K tvrzení o hrozbě odvodu do armády městský soud poukázal na to, že plnění branné povinnosti není samo o sobě důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. V zemi žalobcova původu neprobíhá občanská válka, ani se tato země neúčastní mezinárodního ozbrojeného konfliktu. Boje o Náhorní Karabach se omezily na spornou oblast a v době rozhodování městského soudu se tato oblast nacházela v současném Ázerbajdžánu. Žalobci tedy odvod do armády nehrozí a základní vojenskou službu již vykonal.

[7] Závěrem městský soud shrnul, že s ohledem na žalobcova tvrzení v žádosti o udělení mezinárodní ochrany se tato žádost jeví jako účelová. K tomu poukázal na judikaturu

pokračování

Nejvyššího správního soudu, podle níž není řízení o mezinárodní ochraně prostředkem k řešení legalizace pobytu v České republice. K tomu jsou určeny instituty předpokládané zákonem o pobytu cizinců.

III.

[8] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) nyní brojí proti napadenému rozsudku kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Navrhuje napadený rozsudek zrušit a věc vrátit městskému soudu k dalšímu řízení.

[9] Stěžovatel nejprve rekapituluje skutkové okolnosti jeho případu (ve shodě s tím, co uvedl městský soud v napadeném rozsudku – viz shrnutí výše). Namítá, že městský soud nepostupoval způsobem vedoucím ke zjištění skutečného stavu věci. Přestože nepopřel pravdivost stěžovatelova azylového příběhu, dospěl k závěru, že násilí uplatněné vůči němu bylo ojedinělé. Podle stěžovatele však pokračování v pronásledování bylo zamezeno pouze jeho útekem z domovského státu. Jelikož se v mezidobí nijak nezměnila tamní politická reprezentace, je nebezpečí jeho pronásledování stále aktuální.

[10] Stěžovatel také namítá, že městský soud chybně vypořádal jeho námitku o tom, že napadené rozhodnutí vychází z podkladů, které žalovaný sám vyhotovil a které jsou zastaralé, pocházející z doby takřka rok před vydáním napadeného rozhodnutí, kdy však došlo k eskalaci ozbrojeného střetu mezi Arménií a Ázerbajdžánem, vedoucí k odevzdání území Náhorního Karabachu Ázerbajdžánu, evakuaci tamního arménského obyvatelstva, což vyústilo v další protesty vůči premiérovi země Pačinjanovi a k zesílení represí vůči protivládním silám, mezi něž stěžovatel patří. Tyto skutečnosti napadené rozhodnutí nijak nehodnotí ani nezmiňuje, což svědčí o neaktuálnosti podkladů rozhodnutí. Nejsou přitom rozhodné pouze události roku 2021, ale i vývoj následných událostí primárně v letech 2023 a 2024. Ačkoliv se všechny tyto události, tedy počínání vlády premiéra Pačinjana i územní ztráty Arménie, udály před vydáním napadeného rozhodnutí, žalovaný je nijak nereflexuje. Na základě podkladů, o které žalovaný opřel své závěry, tak nelze přesvědčivě rozhodnout o tom, nakolik jsou stěžovatelovy obavy z pronásledování relevantní. Stěžovatel poukazuje i na to, že si žalovaný nevyžádal lékařskou dokumentaci prokazující zlomeninu z doby stěžovatelovy účasti na protivládní demonstraci a neposoudil jeho obavy z pronásledování v kontextu vývoje nových událostí. Tento chybný postup žalovaného pak městský soud nesprávně označil za zákonný.

IV.

[11] Žalovaný vyjadřuje nesouhlas s kasační stížností. Ve správním řízení zjistil stav věci dostatečně, nedopustil se žádné nezákonnosti, ani jiného pochybení. Napadený rozsudek je taktéž odůvodněn dostatečně konkrétně, srozumitelně a přesvědčivě. Stěžovatelova kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje jeho vlastní zájmy, ostatně stěžovatel ani žádná tvrzení o přijatelnosti kasační stížnosti neuvádí. Žalovaný tudíž navrhuje kasační stížnost odmítnout pro nepřijatelnost nebo zamítnout jako nedůvodnou.

V.

[12] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a směřuje proti rozhodnutí, proti kterému je podání kasační stížnosti přípustné.

[13] Vzhledem k tomu, že projednávaná věc je věcí mezinárodní ochrany, v souladu s § 104a s. ř. s. se Nejvyšší správní soud dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, odmítl by ji jako nepřijatelnou. Pro vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, v němž neurčitý právní pojem *přesah vlastních zájmů stěžovatele* vyložil.

[14] Podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele ve smyslu těchto judikатурních závěrů však Nejvyšší správní soud v nyní posuzované věci nedovodil. Ostatně stěžovatel v tomto směru v kasační stížnosti ani ničeho netvrdil. Z výše uvedené rekapitulace kasační stížnosti nepochybně plyne, že stěžovatel požaduje přezkum napadeného rozsudku, aniž by se měly při posuzování namítaných kasačních důvodů řešit i právní otázky dosud neřešené vůbec či řešené v judikatuře rozdílně, resp. aniž vyplynula potřeba tzv. judikатурního odklonu od výkladu přijímaného v otázkách stěžovatelem nastolených, nebo aniž by městský soud nerespektoval ustálenou judikaturu a jeho rozhodnutí by tak mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Jinými slovy, důvody přijatelnosti kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud neshledal.

[15] Pokud jde o stěžovatelovy námitky o tom, že městský soud nesprávně posouzení věci žalovaným na základě neaktuálních podkladů zhodnotil jako zákonné (viz výše rekapitulace kasační stížnosti v odst. [10]), Nejvyšší správní soud uvádí, že nepřehlédl, že tato část kasační stížnosti představuje prakticky doslovné převzetí žalobních tvrzení s prostým doplněním, že městský soud se s nimi vypořádal chybně.

[16] V této souvislosti Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského (resp. zde městského) soudu a důvody, které v ní lze s úspěchem uplatnit, se musí vztahovat právě k tomuto rozhodnutí (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2004, č. j. 3 Azs 43/2003-48, anebo ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012-47). Nejvyšší správní soud již také například v usnesení ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019-63, č. 4051/2020 Sb. NSS, vyslovil, že „*aby vůbec byla kasační stížnost způsobilá k projednání, musí kvalifikovaným způsobem zpochybňovat právě rozhodnutí krajského soudu, proti němuž byla podána, a nikoli nějaký jiný akt (byť třeba i věcně související nebo předcházející napadenému rozhodnutí krajského soudu.*“

[17] S ohledem na právě uvedené proto bylo třeba, aby stěžovatel zcela konkrétními a srozumitelně formulovanými námitkami zpochybnil zákonnost napadeného rozsudku, nikoli napadeného rozhodnutí s prostým dovětkem, že závěry žalovaného městského soudu chybně shledal zákonnými. Stěžovatel v této části kasační stížnosti, která je fakticky pouhým (z větší části dokonce doslovným) přepisem žaloby, nebrojí proti vlastním úvahám vysloveným o předestřených otázkách městským soudem (v odst. 9. až 11. a 16. až 18. napadeného rozsudku) a pouze zprostředkovaně napadá rozhodnutí žalovaného. Takto formulované námitky nenaplňují esenciální požadavky kladené na obsah kasační stížnosti. Stěžovatel žádným konkrétním způsobem nezpochybnil závěry městského soudu ohledně dostatečnosti a dostatečné aktuálnosti informací o zemi původu, ohledně závěru, že skutkový stav věci zjistil žalovaný dostatečně, či také ohledně významu žalobcova zranění na prstu ruky při účasti na demonstracích či potřebě dalšího dokazování v tomto směru. Pro uvedené Nejvyšší správní soud shledal, že se kasační stížnost v rozsahu uvedených námitek opírá jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s. ř. s., a proto podle § 104 odst. 4

pokračování

téhož zákona není v tomto rozsahu přípustná (viz též např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2003, č. j. 6 Azs 44/2003-31, č. 738/2006 Sb. NSS, či ze dne 2. 6. 2023, č. j. 4 As 191/2022-38 a řadu dalších).

[18] Jedinou projednatelnou námitkou obsaženou v kasační stížnosti je tak tvrzení o tom, že městský soud nepostupoval způsobem vedoucím ke zjištění skutečného stavu věci. Přestože nepopřel pravdivost stěžovatelova azylového příběhu, dospěl k závěru, že násilí uplatněné vůči němu bylo ojedinělé. Podle stěžovatele však pokračování v jeho pronásledování bylo zamezeno pouze jeho útekem z domovského státu. Jelikož se v mezidobí nijak nezměnila tamní politická reprezentace, je nebezpečí jeho pronásledování stále aktuální. Uvedenému však přisvědčit nelze.

[19] Z napadeného rozsudku vyplývá, že městský soud přezkoumal napadené rozhodnutí vycházející ze skutkového a právního stavu ke dni vydání napadeného rozsudku (viz odst. 8. napadeného rozsudku). Stěžovatel přitom konkrétně neuvádí, jaké skutečnosti městský soud opomněl zjišťovat či zohlednit. Z napadeného rozsudku plyne, že se v něm městský soud velmi podrobně zabýval tvrzenou účastí stěžovatele na demonstraci i tvrzenými následky, které to mělo v jeho sféře vyvolat (možné budoucí pronásledování v případě návratu do země původu). Velmi podrobně a také věcně správně a v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu se těmito otázkám věnoval především v odst. 12. až 15. napadeného rozsudku. Na uvedené pasáže lze nyní pro stručnost odkázat, neboť není úkolem Nejvyššího správního soudu opakovat již jednou správně vyřčené. Městský soud se v odst. 13. napadeného rozsudku výslovně zabýval i tím, zda lze dovodit obavu z budoucího pronásledování ve stěžovatelově případě z toho, že v jednom ojedinělém případě v důsledku jeho účasti na protivládním shromáždění v roce 2021 byl vzat do vazby. Dospěl přitom na základě všech skutečností vyplývajících ze správního spisu (tedy nejen z informací o zemi původu, ale i ze skutečností, které stěžovatel uvedl v průběhu s ním vedených správních řízení o zajištění a také při pohovoru v souvislosti s podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany) k závěru, že nic nenasvědčuje tomu, že by stěžovateli s přiměřenou pravděpodobností hrozilo nebezpečí pronásledování či vážné újmy v případě jeho návratu do země původu. Z ní i po své ojedinělé účasti na zmíněné demonstraci vycestoval bez jakýchkoliv problémů. Stěžovatel ostatně konkrétně neuvádí, v čem jsou tyto závěry městského soudu nesprávné. Jinými slovy, závěr o tom, že žalobce nelze považovat za osobu politicky aktivní, která pravidelně a v relevantní míře a intenzitě projevuje své politické názory kritické vůči vládě, stěžovatel nikterak relevantně nezpochybnil.

[20] Pokud pak stěžovatel argumentuje v kasační stížnosti tím, že tyto závěry městský soud vyslovil přesto, že nezpochybnil jeho azylový příběh, ani uvedenému nelze beze zbytku přisvědčit. Jak totiž vyplývá z odst. 21. a 22. napadeného rozsudku, městský soud s ohledem na obsah stěžovatelových azylových tvrzení v kontextu skutečností, jež vyšly v řízení najevo, považoval jeho žádost za účelovou, sledující spíše legalizaci pobytu na území České republiky. Jelikož se Nejvyšší správní soud zcela ztotožňuje se závěry městského soudu, v podrobnostech odkazuje na napadený rozsudek, k němuž nemá žádná další doplnění. Zbývá pro úplnost dodat, že městský soud se přidržel jasné a ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, která se již dříve otázkám, jež byly řešeny i v souzené věci, věnovala.

[21] Nejvyšší správní soud proto shrnuje, že městský soud se v napadeném rozsudku vyjádřil ke všem uplatněným žalobním bodům, žádný z nich neopomněl a věcně,

srozumitelně a přesvědčivě vypořádal veškeré žalobní námitky. Poukázal na důvody stěžovatelovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany (snaha o setrvání na území, obava před pronásledováním z důvodu účasti na demonstraci v zemi původu, při níž utrpěl zlomeninu prstu, obava z nástupu do armády), zohlednil výsledky správního řízení a v něm shromážděné informace, které posoudil jako dostatečné a aktuální, a tyto podřadil pod jednotlivé, na posuzovaný případ dopadající hmotněprávní normy, aniž se přitom dopustil odklonu od ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu.

VI.

[22] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. jako nepřijatelnou odmítl.

[23] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33). Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, a právo na náhradu nákladů řízení tudíž nemá. Žalovanému jako v řízení úspěšnému účastníku žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, a proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. července 2025

Mgr. Petra Weissová
předsedkyně senátu